

українська банківська система продовжує працювати на всіх підконтрольних територіях України. Завдяки НБУ та державному уряду, які запровадили спеціальні правила роботи банківської системи в умовах воєнного стану, населення знаходиться в повній фінансовій безпеці.

Література:

1. Бліхар В. С. Менеджмент і безпека в умовах війни: теоретичні та прикладні аспекти : матеріали науково-практичної інтернет-конференції, Львів : ЛьвДУВС, 2022. 349 с.

2. Коваленко В. В. Сучасні детермінанти управління банківськими ризиками : колективна монографія / За ред. В.В. Коваленко. Одеса, ОНЕУ, 2022. 331 с.

**Тетяна Кучмійова, к.е.н., доцент кафедри
інформаційних систем і технологій;
Ольга Смутило, здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету
Миколаївський національний аграрний університет**

ПОРЯДОК ПОДАННЯ ПОДАТКОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЧЕРЕЗ ЕЛЕКТРОННИЙ КАБІНЕТ ПІД ЧАС ВОЄННОГО НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Під час воєнного надзвичайного стану Верховна Рада України продовжує впроваджувати зміни в законодавство, а саме в оподаткування, адже необхідно підлаштувати його під реалії воєнного часу. У час війни необхідно віднайти баланс, щоб підтримувати бізнес та водночас мати змогу забезпечувати всім необхідним і армію, і громадян.

Податковим кодексом передбачено, що у випадку відсутності можливості у платника податків виконати податкові обов'язки через бойові дії чи введення воєнного стану, такий платник податків має їх виконати протягом 6 місяців після припинення або скасування воєнного стану. А фізичні особи, що безпосередньо беруть участь у відсічі збройної агресії - протягом 1 місяця з дня появи такої можливості [1].

Проте законопроект № 7360, прийнятим 12.05.2022 р. ці строки змінили: 6-місячний строк для бізнесу скорочено до двох місяців. А для платників податків - фізичних осіб навпаки - збільшено до 60 днів.

З 01.04.2022 року фізичні особи-підприємці – платники єдиного податку першої та другої групи мають право не сплачувати єдиний податок. Податкова декларація при цьому за такий період не заповнюється.

Для платників третьої групи тимчасово скасовуються обмеження за обсягом доходу, надана можливість змінити ставку податку - перейти на 2 відсотки.

При цьому використовувати такі тимчасові особливості не можуть суб'єкти господарювання, що здійснюють діяльність з обміну іноземної валюти,

операції з деякими підакцизними товарами та корисними копалинами, фінансові компанії, нерезиденти, а також філії, представництва та підрозділи неплатники єдиного податку.

Платники податку, які до переходу на сплату 2-відсоткового єдиного податку були платниками ПДВ, звільняються від нарахування та сплати ПДВ, їх реєстрація платником податку на додану вартість є призупиненою, і всі податкові обов'язки з ПДВ призупиняються.

Податковий (звітний) період для «воєнних» одиниць дорівнює календарному місяцю (крім деяких випадків, визначених у п. 9.7 підрозділу 9 розділу XX ПКУ), а сума податкового зобов'язання підлягає сплаті протягом 10 календарних днів, після спливу строку подання декларації [2].

Одним з сервісів для подання звітності платника єдиного податку є – електронний кабінет платника податку.

Електронний кабінет платника податків – сервіс, за допомогою якого можна надсилати до органів ДПС електронні документи, податкову звітність, отримати довідки про відсутність заборгованості, необхідну інформацію із загальнодоступних реєстрів та надсилати запити чи заяви для отримання необхідних даних. Перевагами користування Е-кабінетом для користувачів є зручність, економія робочого часу платника, а також коштів на придбання паперових бланків.

За допомогою Електронного кабінету платник податків має змогу підготувати, заповнити та надіслати податкову звітність в електронному вигляді, переглядати дані картки особового рахунка про стан розрахунків з бюджетом, здійснювати сплату податків, зборів та інших платежів до бюджету за допомогою банківських систем, здійснювати офіційне листування з органами ДПС України з питань оподаткування.

Єдина вимога для електронного спілкування з органами ДПС – це наявність кваліфікованого електронного підпису. Проте, у зв'язку з введенням воєнного стану, режим онлайн Е-кабінету дещо скоротився, тепер робота сервісу триває з 8:00 до 18:00 год в робочі дні. Таке запровадження скероване на захист прав платників, збереження та захист баз даних.

На початку війни електронний кабінет платника податків не працював взагалі або працював з перебоями так, що неможливо було працювати. Враховуючи це, на період воєнного стану дозволено подавати звітність та іншу документацію у паперовій формі. Однак варто зазначити, що в прифронтових містах декілька місяців не працювали ДПС, тому подати звітність власноруч було неможливо.

Саме тому запровадили закон, згідно з яким платники зобов'язані виконати свої обов'язки за період з 24 лютого 2022 року до 27.05.2022, а саме зареєструвати податкові накладні - до 15 липня 2022 року, подати податкову звітність - до 20 липня 2022 року та сплатити податки та збори - до 31 липня 2022 року.

Закон передбачив випадки, коли платник не виконував з 24 лютого 2022 року свої податкові обов'язки, а згодом перейшов на спеціальну третю групу

єдиного податку зі ставкою 2%. Перебування на цій системі обмежує можливість виконання платником своїх обов'язків за попередні періоди, зокрема, немає технічної можливості зареєструвати податкові накладні.

Нова податкова декларація була затверджена наказом Мінфіну від 26.04.2022 № 124 «Про затвердження форми податкової декларації платника єдиного податку третьої групи на період дії воєнного, надзвичайного стану в Україні». Він набрав чинності 06 травня 2022 року, коли був офіційно опублікований.

Якщо вчасно подати декларацію не виходить, то покарання за це впродовж дії воєнного стану не буде. Якщо платники податків не можуть своєчасно виконати свої обов'язки, зокрема щодо подання звітності, їх звільняють від цього на 6 місяців після припинення або скасування воєнного стану (п. 69.1 підрозд. 10 Перехідних положень ПК). Однак слід зважити на те, що слід мати докази такої неможливості та подати декларацію все одно доведеться.

Порядок визначення можливості чи неможливості виконання платником податків своїх обов'язків затверджено Міністерством фінансів України.

У разі неможливості виконання платником податків податкового обов'язку, платник податків подавав не пізніше 30 вересня 2022 року заяву про відсутність такої можливості разом з повним переліком документів (копій документів), інформації, які передбачені Переліком документів для юридичної особи або Переліком документів для фізичної особи до органу, що перевіряє в порядку передбаченому п. 8 розд. II Порядку.

У разі відсутності у платника податків можливості подати таку заяву та відповідні документи (копії документів), інформацію у строки, визначені п. 3 розд. II Порядку, платник податків подає заяву та відповідні документи (копії документів), інформацію одночасно з набуттям можливості виконання одного із податкових обов'язків (реєстрації податкової накладної, подання звітності, сплати невиконаного податкового зобов'язання тощо) таким платником податку, передбачених ПКУ або іншим законодавством, контроль за виконанням якого покладено на контролюючий орган, але не пізніше 60 календарних днів з першого дня місяця, наступного за місяцем відновлення таких можливостей платника податків.

Декларацію платника ЄП спецгрупи можна подавати стандартними способами, які визначені п. 49.3 ПКУ:

- у паперовому вигляді особисто;
- електронному вигляді (для цього потрібно мати ключі кваліфікованого електронного підпису);
- поштою (не пізніше, ніж за 5 кал. днів до закінчення граничного строку подачі декларації, п. 49.5 ПКУ).

Отже, для подання податкової звітності під час дії воєнного надзвичайного стану платники єдиного податку використовують електронний кабінет платника податків. Робота цього інформаційного сервісу на початку війни мала свої недосконалості. Кабінет працював з перебоями, сторінка не

запускалась, а подати звітність взагалі було неможливо. Однак поступово робота електронного кабінету налагоджувалась. В перші місяці війни режим онлайн Е-кабінету дещо скоротився, робота сервісу тривала з 8:00 до 18:00 год в робочі дні. Таке запровадження було скероване на захист прав платників, збереження та захист баз даних. Зараз електронний кабінет платника податків працює так, як і до початку війни, систему налагодили.

Література:

1. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства на період дії воєнного стану [Електронний ресурс] : Закон України № 2142-IX від 24.03.2022 р. / Верховна Рада України. URL :<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2142-20#Text> (дата звернення: 22.10.2022).

2. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей податкового адміністрування податків, зборів та єдиного внеску під час дії воєнного, надзвичайного стану : Закон України № 2260-IX від 12.02.2022 р. / Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2260-IX#Text> (дата звернення: 22.10.2022).

3. Про затвердження Порядку підтвердження можливості чи неможливості виконання платником податків обов'язків, визначених у підпункті 69.1 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України, та переліків документів на підтвердження [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства фінансів України № 225 від 29.07.2022 р. / Міністерство юстиції України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0967-22#Text> (дата звернення: 22.10.2022).

**Віталій Ліс, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Олексій Томілін, д.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет**

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Інвестиції є основою розвитку продуктивних сил аграрного виробництва, необхідною умовою ефективного функціонування сільськогосподарських товаровиробників [6, с. 101]. Стабільність і темпи розвитку економіки залежить від активності інвестиційної діяльності у всіх галузях і сферах національної економіки. Аналіз основних проблем, що виникають в процесі розвитку національної економіки показує, що вони концентруються найбільш у інвестиційній сфері діяльності. Така ситуація знаходить відображення у фінансового-господарській діяльності підприємств різних організаційно-правових форм господарювання [1, с. 134].